

Prof. zw. dr hab. Zygmunt Lisowski (1880-1955)

Rektor Uniwersytetu Poznańskiego w latach 1923-1924

Urodził się 13 listopada 1880 roku w Krakowie.

W latach 1898-1904 studiował na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego. Podczas studiów pogłębiał również swoją znajomość historii, uczęszczając na wykłady z tej dziedziny. W 1902 roku uzyskał absolutorium, a w 1904 ukończył studia zdobywając stopień doktora nauk prawnych.

W 1904 roku dzięki stypendium Ministerstwa Wyznań i Oświaty wyjechał na studia za granicę. W latach 1904-1905 studiował prawo rzymskie oraz kulturę antyczną w Paryżu, a w latach 1906-1907 papirologię, egiptologię i prawo rzymskie w Lipsku.

W 1916 roku uzyskał stopień doktora habilitowanego na Uniwersytecie Jagiellońskim na podstawie rozprawy pt. „Studia nad sposobami nabycia własności w rzymskim Egipcie”.

W latach 1916-1919 wykładał prawo rzymskie na UJ jako docent prywatny. W tym okresie pracował również w Centrali Krajowej dla Gospodarczej Odbudowy Galicji.

W 1919 roku objął Seminarium Prawnicze (od 1923 Seminarium Historii Prawa, od 1930 Seminarium Prawa Rzymskiego i Kościelnego, od 1938 Seminarium Prawa Rzymskiego) powstającego Uniwersytetu Poznańskiego. 1 stycznia 1921 roku został mianowany profesorem zwyczajnym prawa rzymskiego. Wykładał prawo rzymskie, zarys prawa cywilnego dla ekonomistów, encyklopedię prawa, prawo cywilne porównawcze oraz elementy romanistyczne we współczesnym prawie cywilnym. Oprócz tego prowadził seminaria, które polegały na porównawczej egzegezie tekstów prawa rzymskiego i współczesnego prawa cywilnego.

W latach 1921-1922, 1931-1933 i 1945-1947 pełnił funkcję dziekana Wydziału Prawno-Ekonomicznego UP.

W roku akademickim 1923-1924 był rektorem UP, a w latach 1924-1925 prorektorem.

Utworzył Wojewódzki Komitet Pomocy (1923) i Towarzystwo Przyjaciół Uniwersytetu Poznańskiego (1924), które miały wspomagać uczelnię będącą w trudnej sytuacji finansowej.

Po wybuchu II wojny światowej trafił do Krakowa. W latach 1941-1945 pracował w Radzie Głównej Opiekuńczej. Był również egzaminatorem na podziemnym Uniwersytecie Jagiellońskim. Po zakończeniu okupacji, od marca do maja 1945 roku, wykładał prawo rzymskie na UJ.

W tym samym roku powrócił na Uniwersytet Poznański. Gdy w 1946 roku dotychczasowy prorektor prof. Stefan Błachowski przejął obowiązki rektora po urlopowaniu prof. Stefana Dąbrowskiego, Senat UP powierzył mu jego stanowisko.

Oprócz pracy akademickiej działał w Kuratorium Fundacji Zakładów Kórnickich. W latach 1945-1948 był przewodniczącym Zarządu Wojewódzkiego Komitetu Opieki Społecznej w Poznaniu.

W 1951 roku przeszedł w stan spoczynku. Pod koniec życia mimo choroby prowadził w swoim mieszkaniu zajęcia dla niewielkiej grupy studentów.

Jego zainteresowania naukowe dotyczyły przed wszystkim historii prawa rzymskiego oraz współczesnego prawa cywilnego. Zajmował się ponadto organizacją nauki i nauczania oraz zagadnieniami związanymi z tworzeniem prawa.

Był członkiem Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. W latach 1945-1955 pełnił funkcję prezesa Towarzystwa. Członek korespondent (od 1945), a później członek czynny (od 1950) PAU. Należał do Société d'Histoire du Droit w Paryżu. W latach 1921-1939 wchodził w skład Komitetu Redakcyjnego „Ruchu Prawniczego i Ekonomicznego”. Współtworzył i współredagował „Czasopismo Prawno-Historyczne”. W latach 1951-1952 należał do Komitetu Redakcyjnego, a w latach 1953-1955 Rady Redakcyjnej tego czasopisma.

Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Polonia Restituta (1936) oraz Złotym Krzyżem Zasługi (1948).

Zmarł 17 maja 1955 roku w Poznaniu. Został pochowany na cmentarzu Jana Vianneya przy ul. Lutyckiej w Poznaniu.

Na podstawie: Andrzej Gulczyński, *Zygmunt Lisowski*, w: *Poczet rektorów Almae Matris Posnaniensis*, red. Tomasz Schramm, Poznań 2016; *Wielkopolski słownik biograficzny*, Warszawa-Poznań 1981